

Kredyt płatniczy

Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie zagadnień dotyczących kredytu płatniczego, stanowiącego autonomiczną instytucję przepisów o usługach płatniczych oraz wydawaniu pieniądza elektronicznego (poprzednio dyrektywy PSD1¹, a obecnie dyrektywy PSD2² oraz dyrektywy EMD2³). W artykule będą rozważane przesłanki wyodrębnienia kredytu płatniczego i zasady jego udzielania według prawa polskiego, na tle regulacji europejskich.

DOMINIKA ROGOŃ

Usługi płatnicze z elementem kredytowym

Dyrektywa PSD2 oraz ustawa o usługach płatniczych⁴ definiują usługi płatnicze przez określenie zamkniętego katalogu czynności, które stanowią takie usługi. Najpowszechniejszymi usługami płatniczymi są różnego rodzaju transakcje płatnicze, jak wpłaty i wypłaty gotówki z rachunku płatniczego oraz transfery środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy użytkownika lub innego dostawcy (art. 3 ust. 1 pkt. 1 i 2 u.u.p.). Transakcje płatnicze mogą być wykonywane ze środków użytkownika, ale także ze środków przyznanych mu tytułem kredytu przez dostawcę usługi płatniczej.

Aspekt kredytowania usług płatniczych przez ich dostawcę jest wprost uwzględniony w przepisach dyrektywy PSD2 oraz ustawy o usługach płatniczych⁵. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 u.u.p. do usług płatniczych należy także wykonywanie transakcji płatniczych w ciężar środków pieniężnych udostępnionych użytkownikowi z tytułu kredytu. Chodzi o transakcje wymienione w pkt. 2 tego przepisu, czyli:

- polecenia zapłaty, w tym jednorazowe polecenia zapłaty,
- transakcje płatnicze przy użyciu karty płatniczej lub podobnego instrumentu płatniczego,
- polecenia przelewu, w tym stałe zlecenia.

¹ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.11.2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. UE L nr 319, s. 1), dalej: „PSD1”.

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z 25.11.2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. UE L nr 337, s. 35), dalej: „PSD2”.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z 16.09.2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniającej dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylającej dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. UE L nr 267, s. 7), dalej: „EMD2”.

⁴ Ustawa z 19.08.2011 r. o usługach płatniczych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 794), dalej: „u.u.p.”.

⁵ Zob. D. Rogoń, *Usługi płatnicze powiązane z kredytem na przykładzie umowy o konsumencką kartę kredytową*, Monitor Prawa Bankowego 2012, nr 7-8, s. 43 i n.